

Catalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Melanio ep[iscop]o. Cap[itulum]. xlix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mense ianuarii occurrentibus Fo. xxx.

adoratione. Nam intrantes domum invenerunt puerum cum maria marre eius: et procedentes adorauerunt eum. In quo ostenditur verus deus: quia preceptum erat: ut nullus adoraretur nisi solus deus; ut dicitur est. Eadem quoque munera obtulerunt: videlicet aurum: thymos: et myrram. obseruantes in hoc antiquum legis preceptum. Non apparebis in conspectu meo vacuus. Hec autem munera in spem obtulerunt: propter quattuor rationes. Primo quod ut dicit bernardus: beata virginis aurum obtulerunt: propter inopie sublevacionis: thymos contra stabulam fetorum: myrram: propter membrorum pueri consolidationem: et vermis expulsionem. Secundo: ut dicit augustinus: quoniam aurum ad tributum. tamen ad sacrificium: myrram ad sepulturam pertinet. Per hec intimantes: quod in Christo fessi sunt regia potestas: diuinam maiestatem: et humanam mortalitatem. Et hec est causa ratio doctorum. Tertio ut dicit maximus: quoniam in auro ostendit captiuitatis nostre redemptio preciosa: in thure demonum superstitionis cessatura: et futurus vere religionis cultus aperitus: in myrra vero: quia exanimata solent corpora conservant: profigurata carnis infusio et resurrectio morem. Et hec ola per Christum futura erant. Quarto: ut dicit Gregorius: et est ratio moralis: ut ex hoc significetur: quod Christus debemus. Auro namque sapientia designat: salomonem attestatur: quod ait. Thesaurum desiderabilissimum reges fecerunt in ore sapientis. Thure autem: quod deo ipse dedit: virtus orationis exprimitur: psalmista arrestante: quod ait. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Per myrram vero carnis mortificatio figuratur. viii et sancta ecclesia de suis operariis usque ad mortem: per deo certatus dicit. Ominus mee distillauerunt myrram. Nato ergo regi aurum offerimus: si in conspectu illius claritate supne sapientie resplendemus. Thus offerimus: si cogitationes carnis per scientiam orationis studia in ara cordis incedimus. myrram offerimus: si carnis virtus per abstinentiam mortificamur: hec gregorius. Ter tio ostendit: quod est homo rationalis. Primo: quod ut homo voluit nasci et educari: ideo invenerunt puerum cum maria matre eius. Secundo: quod ut timens morem voluit occularti: quia natura liter homines fugiunt. Ideo cui sicut deus preservaverit: quod herodes cum querebatur occidere: ut homo verus voluit in Egyptum aufugere. Tertio: quia amans societatem voluit a coetaneis sociari: homo enim naturaliter diligat societatem: cum sit animal sociale: ut dicit philosophus: et maxime appetit confortum coetaneorum. Ideo Christus voluit a pueris innocentibus et coetaneis associari: enim fidei preconum non loquendum: sed mortendo confessi sunt: et flores martyrum extiterunt: ut dicit augustinus. et celebratur dies epiphania ab ecclesia. viii idus Januarii: quo die iudei magi Christum adorasse creduntur.

De sanctis Gaspar Balthasar et Melchior magis. Cap. xlviij

Gaspar: balthasar: et melchior invenerunt illi tres magi: et reges sanctissimi: qui ad Christum adorandum stellula duce ab oriente venerantur. Hi de regione persicis orientalis: que est India superior: prout uincia sabba dicunt extitisse: Horum nomina hebraice discuntur. Apellius. Amertus. Damascus. Greci autem Balthazar. Melchior. Sarachin. Latini autem nominantur: ut dictum est. Fertur quoque cum ad Christum venerantur: Gaspar fuisse annorum sexaginta. Balthazar quadragesima: et Melchior viginti: et ita communiter pinguntur. His sapientissimi philosophi et astrorum scientie periti: successores balaam arioli fuerunt: et ad visionem stelle venerantur ex illa prophetia. Orientur stella ex Iacob tecum. Nam ut ponit Chrysostomus. Quidam secerorum inspectores elegunt de scelpis duodecim: et si quis moriebatur: filius eius substituebatur. Hi per singulos annos post menses ascendebant super montes et celsum: qui dicitur vicrosalis: et tribus diebus ibi morantes se laubabant: deinde orantes: ut stella a balaam eorum parre predictam ostenderet. Et sic successore: terni et terut: omnes duodecim siebant. Dum autem isti tres reges in nocte narrantur: omnes illi reperti essent: stella de nono crepusculo apparuit: et ut dictum est illis natum regem indecorum indicavit: eosque ad eum adorandum invitauit. Qui iussa fideliter peragentes: per aliam viam admoniti in somnis ab angelo: reuersti sunt in regionem suam. Nam venientes tarsum cum nubibus tarsenium transfrerantur. Et quoniam omnis relicta gentilitate: exinde fideles extitissent: tam baptismum non suscepserunt: donec dispersis apostolis ad predicandum a sancto Thoma apostolo: quod apud indiam predicanit: baptizati sunt: et in fidem Christi confirmati: eiusdem in predicatione coadiutores fuerunt. Qui et in eade regione in pace quietuerunt. Quorum corpora inde traxerata: constatimum magnus imperator constantinopolim deportari fecerit. Et deinde processu episcopi a sancto Eustorgio epo mediolanum traxerata sunt: ut in eius vita dicitur. idus aprilis. Nunc autem requiescent apud coloniam istuc de mediolanano delata.

De sancto Melchiori epopo. Cap. xlviij

Melchior rodoniensis: venetensi peregrina villa: que dicitur plautio orisodus: clausuit tempore clodoci regis et Anastasi imperatore. Qui inter cetera virtutum eius insignia: maxima viguit potentia aduersus demones de obsessis holdus expellendos. hic cuiusdam fratris: quem malignus invaserat

Liber

spiritus: dum fret ad aquam hauriendā: alapā
in maxilla pribes: demonē ab eo excusit. Ora
torū autē suū: quod dicit plautū propriis mani
bus fabricauit. In venetē pago: diabolus quē
dam vitū vadens: ad hoc eū induxit: vt seipm
suspendens laqueo strangularet. Quē sanctus
supueniens t factū ab horē: oratione facta:
nedū hominē suscitauit: sed etiam ab immūdo
spū totaliter liberavit. Landē post multa signa
stutū lugiter intentū: in celū migravit a seculo
viiij. idus ianuarij. Et cum sc̄i albinus: vīctor:
lautori: t marsus: corpus ei⁹ deferent per vi
cēna rodōn. sepelēndū xii. vinculati in turri
derēt: scissa turre p mediū soluti t in columnes
exterrit. Sanctū corp⁹ ad tumulū comitātes.
De sc̄i maria ḡnīe t martyre. Cap. I.

Acra virgo in cūlita
re angustana rictoraro preside
martyriū passa est. Que dū sacri
ficare noller: iubēt pīde: pīmū
in equuleo suspensa t diut⁹ tor
ta: deinde igne precipitata est. Que cū ibidem
dū permāsser illefa: māmissis clus abscissis
squalore carceris afflita est: os luce ac cibo ne
gatis: verū circa noctis mediū lumīe immenso
circūfū: viroq̄ venerādo canicē asperso sibi
apparente confortata est: t cūctis plagis sana
ta: vberibus restitutis. Nouissime iubente pre
fide super testēs acutissimas t prunas extrena
t dū volatara oras migravit ad xp̄m. Sepul
raq̄ est in territorio remenēn. viij. idus ianua
ri. Eu⁹ corpus post multos annos: cūdā leu
dulfo bubulco diuinūtis reuelatur: ostensosq̄
sibi loco per vīconem: ibidem a fidelib⁹ inues
titur: sc̄is iuxta ecclesiā sancti martini: t inde
leuatum honore condigno reconditum est.

De relatione pueri ielu ex egypto. Cap. II.

Elatio pueri ielu ex
egypto: facta est regnante in iu
dea archelao pherode pī suo:
vt dicit *Mathei*. ii. ca. circa an
nos. i. imperii octauiani augusti:
dū videlicet puer ielu septēniū etatis imple
nisset: vt hystoria scolaistica tradit: qualiter aut
ēps in egypto translatus fuerit: in auctentico
non haber: nisi q̄ dī matib⁹. eodē cap. q̄ angel⁹
dū apparuit in somnis ioseph⁹: ad mones vt tol
leret puerū t matrē eius: t fugeret in egyptū:
t esset ibi vīc⁹ ad obitū herodis. Eo q̄ hero
des querebat puerū ad perdendū eū. Qui con
surgens accepit puerū t matrē eius nocte: t se
cessit in egyptū: t erat ibi vīc⁹ ad obitū hero
dis tc. In libro tamē de iſantia xp̄i: quē h̄e
ronymus chromatio t heliodoro epis trāstulit
ex hebreaco in latinū: scribit: q̄ ioseph virginē
cū filio sumero imposuit: t ipse in alio ascēdit:
t arripuerūt iter per montana t per desertum;

Secundus

nolētes ire p maritimā thmōe herodis. Erat
q̄ cū cī tres pueri t una puelia in obiequim
christi. Et exētes dracones de quadā spēlifica
cū ceteri timētes fugierēt: serpentes p̄erum
adorauerunt. Dimil' leones t leopardi t alia
genera ferarū adorātes ic̄sum per desertū au
recedentes: viā cī ostendebāt. Et post dies
tres dum aqua in viribus defecisset: t oēs fessi
sub palme arborē quiescerēt: h̄go maria resp̄t
clens ad comā arboris de fructib⁹ ei⁹ p̄cupiuit.
Et cōfēstū palma cacumē suū ante pedes vir
ginis inclinauit: t collectis ex ea fructibus ad
satietatem omnīū: arbor se iterū erigēs ad sta
rum pīstū rediit. Tūc q̄ angelus apparuit: t
rami ex palma euellēs t asportans: ad celestia
euellit. Deinde ad radices palme fons aque
limpidissime erupit: ex quo omnes refecti sunt.
Et dū iter agētes maximo calore cōp̄imereūt:
t adhuc. xvii. diebus itinerari oportet atēq̄
ad egyptū puenirēt: mīro modo post tres dies
in egyptū deuenērūt: t in civitatem hermopō
lin se receperūt. Ibīc māserūt peregrini vīc⁹
ad obitū herodis. Multa quoq̄ miracula de
christo puer ab eodez ostensa: in pīstā libello
reperiunt: que tam brevissimā causa q̄ ex eo q̄
inter apocripha connumerat: omittunt. Illud
tamē memorabile pro cōstantia doctorib⁹ ha
betur: q̄ ingrediēte puerō tesu in templū idō
lorū cū maria matrē sua: si pīstā idola corne
runt: iuxta prophetā esate: p̄p̄er q̄ miraculus
multi egyptiorū cōuersi sunt ad eū: t virginem
matrē benignē tractates: puerū tesu pulcher
ritū plurimū reuerēti sunt: t ipm aliquem ma
gnor̄ deoz existimabāt. Extrat ibidem fons
modicus: in quo fertur virginē matrē puerum
sepius balneasse: et pānos eius p̄p̄is lanasse
manib⁹. In quo fonte omnes pueri etiā fara
cenor quacūq̄ valitudine detēti: descedentes:
cōfēstū sanant. Est t ibi lapis: vt virgo pāni
culos christi loros ad stēcandū extrēdebat. Ibī
est vinea engaddi: que profert balsamū: q̄ dicto
fonte irrigat: et si aqua alia irrigaret: eo anno
nullū fructū p̄duceret. Et hoc notorūm est in
omni terra egypti. Est t ibi p̄p̄earbor q̄ pīstis
decis: vt ponit cassiodorus in trīpartita hysto.
Que ferēt vīc⁹ ad terrā inclinata: t pīm hūliter
adorasse: que valer in salutē mēbrorū: si fructū:
foliū: vel cortex patientis collo allīgenſ. Igī
postq̄ septē annis christus fuerat in egypto:
defuncto herode: vt scribit *Mathei*. ii. Joseph⁹
in somnis moner̄ ab angelo: vt xp̄ian terram
iuda reducat: quod t fecit. Sed audiens q̄ ar
chelaus regnaret in iudea: pherode patre suo:
q̄n adhuc erat patre crudelior: timuit illo ire:
Eeadmonit⁹ in somnis ab āngelo secessit t p̄es
gallice: habitauitq̄ in ciuitatē nazareth. Hero
de attīt̄a herodis ascalonite in ore filio: t fra
tre archelat: sā terrā galilee tenet. Dies
aut̄ h̄u relationis pueri ielu ex egypto sc̄iā scri